

на “хорохане ромà” откупът не е в пари, а в предмети за бита. По традиция и тук думата за брачния избор имат родителите, а инициативата е на родителите на момчето, които сами или чрез сватовници осъществяват среща с майката и бащата на момичето, за да се договорят за сватба.

Все още срещана практика сред циганската общност е и кражбата на булка (“чордела”¹⁶⁰). Прибягването до този начин за женене се налага по различни причини. Едната е липсата на достатъчно средства у мъжа, за да си купи булката, или съвсем умишленото избягване плащането на откуп. Другата е отказът на женските родители да дадат момичето си на младежа, въпреки неговото и на родителите му желание. В част от случаите легитимирането на брака става чрез неговата същинска консумация, посредством която се узаконява брачната връзка. В други случаи младата жена се задържа при роднините на мъжа (без да се осъществява сексуален акт), докато не се уредят отношенията с нейните родители. В групите, където мешерето реално функционира, обикновено въпросът се решава от него и най-често срещаната практика е да се плати исканата от родителите на булката сума за нея и освен това да се плати и “глоба” за кражбата¹⁶¹.

Съществува и т.нар. “фиктивна кражба”, която по-скоро представлява “приставане” от страна на момичето, т.е. извършва се с неговото знание и съгласие. Прави се в случаите, когато родителите и на двете страни не са съгласни с връзката и категорично отхвърлят желанието на младите за брак. Традиционните норми на общността предвиждат неблагоприятни последици за нарушителите. Често те са прогонвани от семействата, като изобщо не се приемат отново от роднините, или трябва да мине време, за да им дадат прошка родителите и отново да ги допуснат в дома си. Въпреки че все по-рядко се срещат подобни случаи, те по безспорен начин свидетел-

¹⁶⁰ **Иванова, Е., В. Кръстев.** По дългия път... Живот с другите. Стара Загора, 2006, с. 231.

¹⁶¹ При теренните проучвания информатори-“кардараши” споделиха, че при тях има кражби на булки. При такива случаи първо се прави опит за помиряване на родовете и договаряне, но при невъзможност това да стане, се намесва мешерето с решение, което е задължително и за двете страни.